ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΥΕ-25	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΓΥΠΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Eclass		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα πρέπει να μπορεί:

-να γνωρίζει τις κυριότερες οικονομικές, πολιτικές και ιδεολογικές αλλαγές στο πολυπολιτισμικό «μωσαϊκό» της Αν. Μεσογείου στη διάρκεια της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου.

- να είναι εξοικειωμένος/η με τα μέσα και τις κύριες οδούς διάχυσης μοτίβων, καλλιτεχνικών τρόπων, ιδεών και συμβόλων πολιτικοκοινωνικού και θρησκευτικού χαρακτήρα από την Αίγυπτο και την Ανατολή στον ευρύτερο χώρο της Αν. Μεσογείου.

- να γνωρίζει τις κυριότερες αιγυπτιακές και ανατολικές επιδράσεις στην ελληνική τέχνη και σκέψη της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου.

-να κάνει χρήση των μεθόδων πολυεπίπεδης ανάλυσης αρχαιολογικών. αντικειμένων που λειτουργούν ως δείκτες πολιτισμικής επαφής (συσχέτιση με το ιστορικό, γεωγραφικό και αρχαιολογικό πλαίσιο, στατιστική προσέγγιση).

-να διαχειρίζεται κριτικά τις κυριότερες απόψεις που αναφέρονται στη βιβλιογραφία.

- να κατανοεί διαχρονικούς μηχανισμούς πολιτισμικής διάδρασης μέσα από την «ανάγνωση» της πρόσληψης, προσαρμογής και μετάπλασης μοτίβων, συμβόλων και ιδεών σε διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διερευνά τις πολυδιάστατες πολιτισμικές επαφές της Αιγύπτου με το Αιγαίο, την Κύπρο και τη Συροπαλαιστίνη κατά την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου. Χρησιμοποιώντας ως βάση την ιστορική και αρχαιολογική αποτύπωση αυτού του πολύπλοκου διαπολιτισμικού πλέγματος, επιχειρείται η «ανάγνωση» της διάχυσης συμβόλων, ιδεών και μοτίβων μέσα από τη μελέτη αιγυπτιακών και ανατολικών τεχνέργων καθώς και τοπικών απομιμήσεων σε αυτές τις περιοχές, ιδιαίτερα κατά τον 8^{ο}-6^{ο} αι. π.Χ. Παράλληλα, παρουσιάζεται η πολύπλευρη δραστηριότητα του ελληνικού στοιχείου σε σημαντικούς εμπορικούς σταθμούς της Αν. Μεσογείου και του αιγυπτιακού Δέλτα. Τέλος, μελετώνται οι βασικότερες επιδράσεις της Αιγύπτου και της Ανατολής στον τομέα της ελληνικής τέχνης, της λογοτεχνίας και των λαϊκών θρησκευτικών πρακτικών κατά τη διάρκεια των Ύστερων Γεωμετρικών Χρόνων και της Αρχαϊκής Περιόδου. Σκοπός είναι η γνωριμία των φοιτητών με τους μηχανισμούς πολιτισμικής διάδρασης στο χώρο της Ανατολικής Μεσογείου στο α' μισό της 1^{ης} χιλιετίας π.Χ., με βάση την κριτική προσέγγιση της σχετικής βιβλιογραφίας και η χρήση μεθοδολογικών εργαλείων για τη συγκριτική ανάλυση και ερμηνεία της πολυπολιτισμικής δραστηριότητας στην αρχαία Αν. Μεσογείο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Eclass Παρουσιάσεις powerpoint στα μαθήματα (τα αρχεία τους είναι διαθέσιμα στην πλατφόρμα eclass)
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39 ώρες (1.56 ects)
Προσωπική μελέτη	83 ώρες (3.32 ects)
Τελική εξέταση	3 ώρες (0.12 ects)
Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ects)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Διαμορφωτική Αξιολόγηση: γραπτή ή προφορική αξιολόγηση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης, γραπτή εργασία Τα κριτήρια αξιολόγησης αναγράφονται στον οδηγό μαθήματος (syllabus) που διανέμεται στους φοιτητές στην πρώτη διάλεξη και αναρτάται στην πλατφόρμα eclass.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

Αδάμ-Βελένη, Π. (επιμ.), *Έλληνες και Φοίνικες στα σταυροδρόμια της Μεσογείου* (Θεσσαλονίκη, 2012)

Καρέτσου, Α. (επιμ.), *Κρήτη-Αίγυπτος: πολιτισμικοί δεσμοί τριών χιλιετιών*, *Μελέτες*(Αθήνα, 2000).

Boardman, J., *Οι αρχαίοι 'Έλληνες στην υπερπόντια εξάπλωσή τους*, μτφρ. Η. Ανδρεάδη (Αθήνα, 1996).

Burkert, W., *Αρχαίος Ελληνικός Πολιτισμός - Η επίδραση της Ανατολής*, μτφρ. Α. Λογιάκη (Αθήνα, 2003).

Ξενόγλωσση

Aubet, M. E., *The Phoenicians and the West. Politics, Colonies and Trade*, (Cambridge, 1993).

Beck, H., Bol, P. C., Bückling, M. (επιμ.), *Ägypten Griechenland Rom: Abwehr und Berührung*, *Katalog zur Ausstellung im Städelschen Kunstinstitut Frankfurt, 26.11.2005–26.02.2005* (Tübingen, 2005).

Coulié, A., Filimonos-Tsopotou, M. (επιμ.), *Rhodes, une île grecque aux portes de l'Orient:XVe - Ve siècle avant J.-C.* (Paris, 2014).

Grimal, N., *A History of Ancient Egypt,* transl. by Ian Shaw (Oxford, 1992).

Hägg, R., Marinatos, N., *Greek sanctuaries: new approaches* (London, 1993).

Karageorghis, V., *Early Cyprus: Crossroads of the Mediterranean* (Los Angeles, 2002).

Kotsonas, A., Stampolidis, N.C., 'Phoenicians in Crete', στο S. Deger-Jalkotzy and I.S Lemos (επιμ.), *In Ancient Greece from the Mycenaean palaces to the Age of Homer* (Edinburgh, 2006), 337-360.

Kousoulis, P. and Magliveras K. (επιμ.), *Moving Across Borders: Foreign Relations, Religion and Cultural Interactions in the Ancient Mediterranean*, OLA 159 (Leuven, 2007).

Kousoulis, P. and Morenz, L. 'Ecumene and economy in the horizon of religion: the Egyptian donations to Rhodian sanctuaries*',* στο M. Fitzenreiter (εκδ.), *Das Heilige und die Ware. Zum Spannungsfeld von Religion und Ökonomie* (London, 2007), 179–192.

Kuhrt*,* A*., The Ancient Near East: c.3000-330 BC* (London, 1995).

Lipiński, E., *Itineraria Phoenicia*. OLA (Louvain, 2004).

Liverani, M., *The ancient Near East: history, society and economy* (London, 2014).

Lloyd, A. B., *Herodotus, book II* (Leiden, 1975-1978).

Louden, B., *Homer's Odyssey and the Near East* (Cambridge, 2010)

Malkin, I, *A small Greek world: networks in the Ancient Mediterranean* (New York, 2011).

Matthews, R. and Roemer, C. (επιμ.), *Ancient Perspectives on Egypt* (London, 2003).

Michaelides, D., Kassianidou, V., Merrillees, R.S. (επιμ.), *Proceedings of the International Conference "Egypt and Cyprus in Antiquity": Nicosia, 3-6 April 2003* (Oxford, 2009).

Mummford, G., *International relations between Egypt, Sinai, and Syria-Palestine during the Late Bronze Age to Early Persian period (dynasties 18-26: c.1550-525 B.C.), a spatial and temporal analysis of the distribution and proportions of Egyptian(izing) artefacts and pottery in Sinai and selected sites in Syria-Palestine.* PhD Dissertation (Toronto, 1998)

Pinch, G.*, Magic in Ancient Egypt. (*London, 1994).

Saint-Pierre Hoffman, C., 'Offrandes de prestige et archaïsme à la haute époque archaïque', *Actes de la table ronde sur la notion d'archaïsme*. *Ktema* 2006, 105-115.

Skon-Jedele, N.J., *Aigyptiaka: a Catalogue of Egyptian and Egyptianizing Objects Excavated from Greek Archaeological Sites, ca. 1100-525B.C., with Historical Commentary* (Pennsylvania, 1994).

Stampolidis, N. C., Karageorghis, V. (επιμ.), *Ploes. Searoutes. From Sidon to Huelva. Interconnections in the Mediterranean 16th-6th c. BC, Proceedings of the International Symposium held at Rethymnon, Crete, September 29th-October 2nd 2002* (Athens, 2003).

Stampolidis, N., Karageorghis, V. (επιμ.), *Eastern Mediterranean. Cyprus- Dodecanese-Crete, 16th-6th Cent*. B.C. *proceedings of the international symposium* (Athens, 1998).

Villing, A., Schlotzhauer, U. (επιμ.), *Naukratis: Greek Diversity in Egypt. Studies on East Greek Pottery and Exchange in the Eastern Mediterranean* (London, 2006).

Σχετικά επιστημονικά περιοδικά

Ancient East and West
http://poj.peeters-leuven.be/content.php?url=journal&journal_code=AWE

Journal of Ancient Egyptian Interconnections
https://journals.uair.arizona.edu/index.php/jaei

Journal of Near Eastern Studies
http://www.journals.uchicago.edu/toc/jnes/current